

1 četvrtak, 19.05.2005.
2 [Statusna konferencija]
3 [Otvorena sjednica]
4 [Optuženik je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.19h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
8 Izvolite sestti.
9 TAJNICA: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je predmet IT-
10 95-11-PT, *Tužilac protiv Milana Martića*.
11 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Zahvaljujem se sekretaru i molim
12 sada Tužilaštvo da se predstavi.
13 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude.
14 Tužilaštvo zastupaju Hildegard Uertz-Retzlaff, sa mnom su kolege Nisha Valabhji
15 i referent za predmet Lakshmie Walpita.
16 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Molim Odbranu da se predstavi.
17 G. MILOVANČEVIĆ: Dobar dan, Časni Sude, ja sam branilac Milana Martića,
18 advokat Predrag Milovančević. Sa mnom je asistent u timu Odbrane, advokat Vuk
19 S...Sekulić. Hvala.
20 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala Vam.
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Gospodine Martiću, da li Vi čujete prevod onoga što se dešava?

2 OPTUŽENIK: Da, čujem.

3 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala Vam, možete sestiti.

4 Mislim da nema puno stvari koje treba da razmotrimo danas na ovoj

5 statusnoj konferenciji. Koliko sam ja shvatio, kao prvo, rekao bih par reči o

6 nerešenim zahtevima, nerešenim podnescima, i ja ću sada da Vam pročitam predlog

7 odluke o tim zahtevima.

8 Zahtev, kao prvo, za privremeno puštanje na slobodu. Pretresno veće će

9 doneti tu odluku čim bude moglo, čim bude obavješteno o eventualnom početku

10 suđenja. Zapravo, ne. Ne, ne. Ne, nije to to, nego kada budemo bili u stanju da

11 donesemo odluku o tome.

12 Dakle, zahtev Odbrane za privremenim puštanjem na slobodu. Strane su na

13 sastanku po pravilu 65ter obavještene da će Pretresno veće doneti usmenu odluku o

14 ovim pitanjima i po zahtevu Odbrane da se usvoje prigovori na izjave svjedoka i

15 njihove iskaze.

16 Pretresno veće uzima na znanje podneske koje su dostavile strane u

17 pogledu zahteva Odbrane da se usvoje ti prigovori u pogledu pisanih materijalnih

18 dokaza koje je tražilo Tužilaštvo. Pretresno veće nalazi u ovom konkretnom

19 slučaju, a u skladu s pravilom 127 Pravilnika, da je, između ostalog, u interesu

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pravde i u interesu ekspeditivnosti ovoga postupka da se utvrde nalazi u pogledu
2 ovih prigovora Odbrane na uvrštenje pisanih izjava.

3 Takođe bih dodao da će se Pretresno veće pozabaviti prigovorima Odbrane
4 uprkos činjenici što su oni bili dostavljeni van predviđenog roka. No, hteo bih
5 takođe da podsetim ovom prigodom Odbranu da je ona obavezna da ispoštuje rokove
6 koji su predviđeni, koji su u Pravilniku o postupku i dokazima Međunarodnog
7 suda. Ja sam vam i ranije rekao, a sada ponavljam, insistiram na tome da nijedan
8 podnesak koji bude podnet van roka neće biti prihvaćen, osim ako postoji vrlo
9 dobro obrazloženje, opravdanje za kašnjenje u dostavljanju podneska.

10 Također sam bio obavješten o tome da se radi na usaglašavanju činjenica o
11 formalnom primanju na znanje. Mislim da Odbrana još uvek nije rešila šta će u
12 tom smislu učiniti, ali da će svakako prihvatiti neku od ovih činjenica kao
13 usaglašene činjenice. Tu pre svega mislim na posljednju od ukupno 45 predloženih
14 činjenica.

15 Mislim da je novi sastanak po pravilu 65ter predviđen za naredni mesec,
16 da će biti održan dvadesettrećeg, ako se ne varam, i da će se na tom sastanku
17 razgovarati o ovom pitanju i o pitanjima o kojima ne bude moglo da se ništa reši
18 ni danas, a nije moglo ni juče. Ja bih želeo, kao i ostatak Pretresnog veća, da
19 budemo obavješteni o ishodu ovih sastanaka.

20 Sada bih prešao na situaciju gospodina Martića, prvenstveno na njegovo
21 duševno i fizičko stanje. Moliću Vas, gospodine Martiću, da li se Vi fizički i
22 duševno dobro osećate?

23 OPTUŽENIK: Gospodine sudija, ako dozvoljavate, ja bi' se izjasnio nakon
24 što Tužba i Odbrana kažu svoje, ako nemate ništa protiv. Mislim, saslušô bi'

25

26

27

28

29

30

1 Tužbu i Odbranu, pa bi' onda nešto rekao.

2 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Hoćete reći da biste uzeli reč
3 nakon što Optužba bude bilo šta rekla? No, ja Optužbu nisam ništa o tome pitao.
4 Na Vama je da odgovorite da li se dobro osećate duševno i fizički, dok čekate na
5 početak suđenja. Dakle, da li imate ikakvih zdravstvenih problema?

6 OPTUŽENIK: Fala /sic/ Bogu, ja sam zdrav. Al' bi' nešto rekao vezano za
7 predmet nakon svih diskusija kad čujem i Tužilaštvo i Odbranu.

8 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Dobro, ako ste sigurni da Optužba
9 ima nešto da kaže, onda u redu. Dakle, ima li Optužba išta reći u vezi sa
10 zdravstvenim stanjem gospodina Martića?

11 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Pa nemamo, časni Sude. Zapravo,
12 s obzirom da smo se mi juče sastali i da je taj sastanak potrajao i bio dosta
13 podroban, ja nemam ništa posebno sada da kažem, osim možda da postoji mogućnost
14 da se postigne širi sporazum u pogledu činjenica. I mislim da je moguće da se
15 Optužba i Odbrana sastanu pre narednog sastanka u pravilu 65ter, tako da se
16 dobro pripremi taj sastanak kako bi mogao da traje što je kraće moguće. Eto to
17 je sve.

18 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Drago mi je da to čujem, to je vrlo
19 dobra ideja, jer je veoma važno da strane međusobno dobro saraduju kako bi se
20 postiglo da se suđenje odvija bez nepotrebnih odlaganja.

21 Meni se čini da možda i gospodin Milovančević ima nešto reći. Ako imate,
22 izvolite.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude, hvala Vam.

24

25

26

27

28

29

30

1 Želeo sam samo da prenesem Sudu da sam apsolutno upoznat sa obavezom Odbrane da
2 podneske upućuje blagovremeno. Pred Vama se nalaze, Vi ste ih pomenuli, dva naš...
3 dve naše molbe, dva naša zahteva da nam se priznaju kao blagovremeno urađeni
4 podnesci.

5 Samo bih vrlo kratko napomenuo da se radi o podnescima koje je
6 Tužilaštvo uputilo u rokovima koje ste Vi kao pretpretresni sudija ostavili, ali
7 su ti podnesci od strane Sekretarijata - iz nama nepoznatih razloga - kasnili
8 više od mesec dana. I mi smo odmah, kada smo ih primili, na njih odgovorili u
9 najkraćem mogućem roku. Zbog toga smo i podneli zahtev da nam se prihvate kao
10 blagovremeno urađeni. Mislim da je to objašnjenje potrebno da se ne bi stekao
11 pogrešan utisak da Odbrana pokušava da ne poštuje pravila. A apsolutno je
12 situacija suprotna.

13 I samo bi' još jednu kratku napomenu, jedno važno pitanje.
14 Pretpretresni podnesak Tužilaštva je podnet 7. maja prošle godine. Sudsko veće
15 je poznato da on ima preko 14.000 strana materijala, koji će biti izveden kao
16 dokaz na suđenju. Nakon toga Tužilaštvo je nastavilo sa radom. Istražitelji
17 Tužilaštva nastavljaju sa radom, oni saslušavaju svedoke. Mi smo, u međuvremenu,
18 dobili još desetine hiljada strana materijala, novog, od Tužilaštva. I, u toj
19 situaciji, ja sam jednostavno u obavezi da Sudsko veće upoznam da je Odbrana
20 dovedena u apsolutno neravnotežan položaj prema Tužilaštvu, u tome smislu da
21 smo mi bez sredstava više od 14 meseci. Jednostavno je povređeno pravo optuženog
22 na odbranu. Naši istražitelji ne rade više od godinu dana zbog toga što nema
23 sredstava, i to je jednostavno jedna drastična situacija za koju smatram da je
24 neophodno da bude pomenuta upravo na ovoj vrsti sastanka. Jer, ovo je četvrta
25 statusna konferencija na kojoj mi molimo da se razume pozicija optuženog.

26 Naravno, sredstva kojima smo raspolagali smo koristili na najefikasniji mogući

27

28

29

30

1 način, ulažući veliki napor da savladamo materijal koji je pred nama. Ali smo
2 sada, u odnosu na Tužilaštvo - a to je pozicija optuženog, nije bitna naša
3 pozicija, pozicija optuženog i pozicija njegovog prava na odbranu - potpuno
4 vezanih ruku. Mislim da je to važna informacija za Sudsko veće. Hvala vam.

5 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] U redu, hvala Vam. Ja ću Vam prvo
6 odgovoriti na drugu tačku, a o prvoj ćemo govoriti nešto kasnije.

7 Ovaj pretpretresni sudija ne može ama baš ništa učiniti u pogledu onoga
8 što ste upravo rekli - sada i u više navrata ranije - o stvarima koje Vam
9 nedostaju. Ja stvarno ne mogu ništa da Vam kažem s tim u vezi, ali sam uveren da
10 ćete Vi uz pomoć gospodina Sekulića uspeti da prevaziđete te poteškoće i da
11 propisno obavite sve što je potrebno za ovaj predmet.

12 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

13 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] A što se tiče tih problema koje ste
14 pomenuli, a koje ste iskusili u pogledu vremenskih rokova za dostavljanje
15 podnesaka, ja znam da Vam je juče dato objašnjenje u vezi sa jednim od tih
16 slučajeva. Sekretar zna šta se desilo, Vi se dobro sećate šta se dešavalo, a ja
17 sam obavješten da - to mi je rekla upravo sekretar koja je prisutna ovde u
18 sudnici - da ako ikad imate ikakvih sumnji u pogledu rokova ili dostavljanja
19 dokumenata, da se možete slobodno obratiti i sa njome sve to razjasniti.

20 Dakle, mislim da je time taj problem rešen, da je situacija sada, što se
21 tiče Tribunala, prema Vama regulisana.

22 Sada bi hteo da pitam gospodina Martića ima li ikakvih problema u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komuniciranju sa svojim advokatom, u svrhu pripreme Odbrane.

2 OPTUŽENIK: Gospodine sudija, ovo je peti ili šesti put da pitate to, a
3 ja uvek odgovaram da sam ja prezadovoljan sa mojim advokatima. A ono što hoću da
4 kažem - da podržim moje advokate, u smislu nekorektnosti Sekretarijata, jer su
5 uskraćena moja prava. Više od godinu i po dana, praktično, ljudi rade bez
6 sredstava, a tu su ugrožena moja prava, pravo na moju odbranu. Pored te
7 nekorektnosti Sekretarijata oni nama svakodnevno trude se da zagorčaju život, pa
8 i ovdje u Tribunalu, ali ne bi' o tome uopšte spominjao, jer mislim da je ispod
9 svakog nivoa da i spominjem.

10 Ono što mene najviše interesuje - kad će početi suđenje? Da Vas
11 obavestim, ako ne znate, ja sam ušao u četvrtu godinu da sam u pritvoru. Samo me
12 zanima 'oće li još ući u Guinnessovu knjigu rekorda, po dužini pritvora, a bez
13 početka suđenja. Ako je za cilj dužina ovog pritvora bez početka procesa bio da
14 me dovede u stanje da psihološki posrnem i da pristanem na neku nagodbu, i da
15 pristanem da priznam nešto što nisam počinio, onda Vas moram razočarati i
16 odgovoriti: nažalost, niste uspješni. Jer u mom narodu kaže se da je najvažnije
17 da čovjek sačuva obraz. A to znači da sam ja čvrsto odlučio da se branim istinom
18 i argumentima. Osećam se 100% nevin, i nadam se da ću argumentima - naravno, uz
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pomoć mojih branioca - to i dokazati.

2 I zato mi nije jasno - ta dužina pritvora - koliko će još to stvarno da
3 traje? To sam postavljao dosad nebrojeno puta. Prvi put čujem i ovo oko
4 privremenog puštanja na slobodu

5 Pa, ja sam i prije tri godine rekao: Nemojte vi mene pustit' na
6 privremenu slobodu, sudite mi. Ja se ne plašim procesa. A ne znam koji su vaši
7 argumenti da čekam pet godina - a izgleda da hoću - na početak suđenja. A po
8 presumpciji nevinosti, koju i vi podrazumevate, ja sam nevin dok ne počne proces
9 i ne dokaže mi se krivnja. I tako nevin pitaj Boga kol'ko ću još ovde da budem.
10 To je ono što mene najviše peče.

11 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala Vam na ovome što ste rekli.
12 Potpuno mi je jasno... Izvolite, možete sada sestati. U potpunosti shvatam Vaše
13 nestrpljenje u vezi sa Vašom situacijom, Vašu želju da se Vaše suđenje održi što
14 je pre moguće. No, nažalost, moram reći da, nažalost, još uvek nije moguće
15 početi ovo suđenje, jer jednostavno nemamo dovoljno sudnica. Vi znate da radimo
16 i prepodne i poslepodne, da ne gubimo ni jedan trenutak, a problem predstavlja
17 takođe nedovoljan broj sudija. No budite sigurni da ćemo mi učiniti sve što
18 možemo da Vaše suđenje počne čim to bude moguće. Verovatno je da bi se moglo
19 desiti da nakon leta suđenje počne, to je bar nama bilo na umu, ali eto, ne
20 znam, vrlo mi je žao.

21 No dobro, da li je gospodin Milovančević hteo nešto reći? Ako želi.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Izvolite.

2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, samo jedno kratko objašnjenje. Ja razumem
3 da je Žalbeno veće odlučilo o nivou predmeta, i apsolutno nisam pledirao /sic/
4 da Vi ponovo sad o tome odlučujete, jer je to nemoguće. Želeo sam - što se
5 pozicije Odbrane tiče - samo da Vas upoznam, da upoznam Sudsko veće sa
6 situacijom da smo mi podneli pre... u julu mesecu prošle godine zahtev
7 Sekretarijatu za dodatnim sredstvima. Taj zahtev je odbijen u februaru ove
8 godine, posle punih devet meseci - sa velikim zakašnjenjem u situaciji kada se
9 optuženi nalazi u pritvoru. I sada je pred Sudskim većem naša žalba, kojom
10 tražim preispitivanje takve odluke. I to je bio razlog zbog koga sam ja smatrao
11 da je celishodno da skrenem pažnju na težinu situacije u kojoj se nalazi
12 Odbrana, koja je u ovoj poziciju apsolutno u neravnopravnom položaju sa
13 Tužilaštvom.

14 Hvala Vam.

15 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] U potpunosti shvatam Vašu
16 zabrinutost, ali Vam stvarno ništa više ne mogu reći u vezi sa Vašom situacijom.
17 Vi ste već dobili odluku Žalbenog veća. A kakve god da su okolnosti nastupile
18 usled te odluke, Vi jedino što morate učiniti je da se obratite sekretaru i da
19 vidite šta je moguće učiniti. Žao mi je što ja ne mogu da Vam u tome pomognem za
20 sada, bar na bilo koji drugi način.

21 Pitam se ima li još neka tema o kojoj biste želeli danas da
22 porazgovarate?

23 GĐA. UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni sude, htela bih samo
24 nešto da ispravim. Gospodin Martić je rekao da je ovde četiri godine, a zapravo

25

26

27

28

29

30

1 je tri godine. Sigurno je da se radi o dugom periodu, ali se ne bi smelo
2 preterivati, zar ne?

3 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] U redu, hvala Vam na ovom
4 pojašnjenju. No, potpuno je shvatljivo i od strane gospodina Martića da tako
5 nešto kaže. Znaite, kada se nalazite u takvoj jednoj situaciji, jedna godina
6 verovatno izgleda duže nego nekoliko godina nekome drugom. Eto dakle, u redu je.

7 Hteli biste još nešto da kažete?

8 Vi, gospodine Martiću? Izvolite.

9 OPTUŽENIK: Pa očito ili je prevodioc /sic/ loše preveo ili je gospođa
10 krivo shvatila, da ne ispada da sam ja ovde još... da nije nešto sa mnom u redu.
11 Ja nisam rekao da sam četiri godine, nego da sam ušao u četvrtu godinu, a to je
12 istina. Oko pe... 15. maja sam navršio pune tri godine, što znači da sam ušao u
13 četvrtu godinu. Ja sam to tako rekao, a ne kako ste vi ili krivo razumjeli, ili
14 je prevodioc loše preveo. Potpuno sam još normalan, tako da ne brinete.

15 SUDAC CANIVELL: [simultani prijevod] U redu je. Nemojte se sekirati,
16 gospodine Martiću. Mislim da tu nema zle volje ni sa jedne strane, da je
17 jednostavno došlo do nesporazuma. Bitno je da mi shvatamo Vašu situaciju i da
18 svi znamo šta su strane zapravo htele reći.

19 Ako nemate ništa više za današnju statusnu konferenciju, ja ću je onda
20 sada proglasiti završenom i podsetiti vas da u skladu sa pravilnikom treba
21 ponovo da se sastanemo pre isteka 120 dana, odnosno 4 meseca, na novoj statusnoj
22 konferenciji, što znači da bi se ona mogla održati negde u mesecu septembru.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nadajmo se da će do tada - ja sad nisam siguran u to - ali nadajmo se da bi do
2 tada suđenje čak moglo i početi.

3 Dakle, zaključiću današnji pretres tako što ću se zahvaliti stranama i
4 osoblju sudnice što nam je pomoglo da se ovaj pretres nesmetano održi. Hvala
5 vam.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod Ustanite, molim.

7 ... Statusna konferencija završena u 14.42h

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30